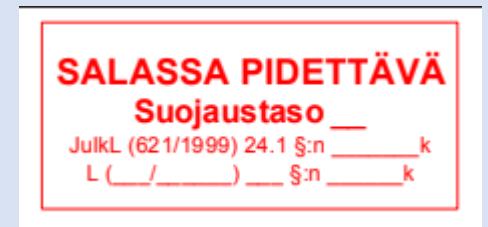

Opas esitutkintapöytäkirjan salassapitomerkitöjen tekemiseen

1. Mieti ilmoituksen selostusosaa, johdantoa ja kuulusteluja kirjatessasi, onko jokin tieto salassa pidettävää. Kirjaa se paikkaansa omaksi kappaleekseen, jolloin merkintöjen tekeminen helpottuu. Älä kirjaa turhaa tietoa, olkoon se julkista tai salassa pidettävää.
2. Kasaa esitutkintapöytäkirja ohjeen mukaisesti.
3. Käy läpi esitutkintapöytäkirjan osat; kansilehti, selostusosa, johdanto, kuulustelut ja liitteet. Havainnoi, mitkä tiedot asiakirjassa ovat salassa pidettäviä. Yleisimmät salassapitoperusteet suojattavine tietoineen on lueteltu seuraavalla sivulla.
4. Laita esitutkintapöytäkirjan kansilehdelle salassapidosta kertova leima. Leima laitetaan asiakirjan oikeaan yläkulmaan. Leiman kieli riippuu esitutkintapöytäkirjan kielestä.

- Merkitse tietojen salassapitoperusteena oleva kohta tai laki. Jos tiedon salassapito perustuu johonkin JulkL:n 24.1 §:n kohtaan, pelkkä kohdan merkitseminen riittää. Jos salassapito perustuu johonkin toiseen lakiin, merkitse koko laki kohdan tarkkuudella alemmalle riville.
 - o Esitutkinta-aineiston yleistä salassapitoa koskeva merkintä tehdään aina, kun aineisto lähtee muille tahoille kuin syyttäjälle. Syyttäjälle lähtevään aineistoon tätä merkintää (JulkL 24.1 § 3 k) ei tehdä.
 - o JulkL:n 24.1 §:n salassapitokohtia koskevat merkinnät (muut kuin JulkL 24.1 § 3 k) tehdään aina kaikkiin poliisilta lähteviin esitutkintapöytäkirjoihin.
 - Merkitse salassa pidettävien tietojen suojaustaso. Suojaustaso on IV, mikäli tiedon paljastuminen aiheuttaa haittaa ja ikäviä olosuhteita. Suojaustaso on III, mikäli tiedon paljastuminen aiheuttaa vahinkoa ja esimerkiksi ihmisen henki voi vaarantua. Esimerkiksi henkilötietoja tulee käsitellä suojaustason IV mukaisesti.
 - Merkitse onko esitutkintapöytäkirja osittain vai kokonaan salassa pidettävä.
 - Merkitse mahdollisimman selkeästi, mitkä osat esitutkintapöytäkirjasta ovat salassa pidettäviä.
 - Merkitse salassapidon kesto, joka on yleensä 25 vuotta. Merkitse päättymisaika pp.kk.vvvv. Jos salassapitoaika poikkeaa normaalista, tee merkintä.
 - Merkitse kuka on päättänyt esitutkintapöytäkirjan salassapidosta.
5. Tee vielä erikseen jokaiselle salassa pidettävää tietoa sisältävälle sivulle oma selkeä merkintänsä siitä, mikä kohta sivusta on salassa pidettävää tietoa. Muu osa sivusta on julkinen, jos se ei sisällä salassa pidettävää tietoa. Ole johdonmukainen eli sama tieto on salassa pidettävä riippumatta missä tieto esitutkintapöytäkirjassa sijaitsee.
 - Merkinnästä tulee käydä ilmi myös salassapitoperuste ja suojaustaso. Käytännössä merkintä toteutetaan leimalla ja salassa pidettävän tiedon erottaminen julkisesta viivalla tai hakasulkeilla.

Yleisimpiä poliisin esitutkintapöytäkirjan salassapitoperusteita JulkL:n 24.1 §:ssä

<p>- Esitutkinta-aineisto, kunnes asiaa on käsitelty oikeudessa, asia on jätetty sikseen tai asiasta on tehty syyttämättäjäättämisspätös: Salassapidon ehto = *) + rikoksen selvittäminen ja tutkinnan toteutuminen vaarantuvat, ilman painavaa syytä aiheuttaa osalliselle vahinkoa ja kärsimystä, estää tuomioistuinta käyttämästä oikeuttaan määrätä asiakirjojen salassapidosta.</p> <p>→ JulkL 24.1 § 3 k</p>	<p>- Poliisin ja muiden viranomaisten tekniset ja taktiset menetelmät: Salassapidon ehto = **) + rikosten ehkäiseminen ja selvittäminen vaarantuvat → JulkL 24.1 § 5 k</p>	<p>- Tuloja - Kokonaisvarallisuutta - Tukia - Ulosottoa koskevat tiedot → JulkL 24.1 § 23 k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>	<p>- Asianosaista rikosasiassa koskevat arkaluontoiset seikat: Ehdottomasti salassa pidettäviä - Rikoksen uhria tai tämän muistoa tai omaisia loukkaavat tiedot: Salassapidon ehto = **) + jos tiedon antaminen loukkaa uhrin oikeuksia tai muistoa tai läheisiä, eikä tiedon antaminen ole tarpeen viranomaisen tehtävän suorittamiseksi → JulkL 24.1 § 26 k</p>	<p>- Salaiset yhteystiedot - Yhteystiedot, jotka asianosainen perustellusti turvallisuutensa takia pyytää salattaviksi → JulkL 24.1 § 31 k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>
<p>- Poliisin rikosten selvittämistä ja ennaltaehkäisyä varten ylläpitämät rekisterit ja selvitykset - Hallintomenettelyssä saadut passi- ja muut valokuvat sekä henkilön tuntomerkitiedot - Henkilölle, henkilökortille ja matkustusasiakirjalle annetut tunnisteet → JulkL 24.1 § 4 k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>	<p>- Turvallisuustutkintaan liittyvät asiakirjat: Salassapidon ehto = **) + turvallisuustutkinta tai sen tarkoituksen toteutuminen vaarantuu tai asian julkisuus aiheuttaa osalliselle kärsimystä → JulkL 24.1 § 8 k</p>	<p>- Henkilön status turvapaikanhakijana tai pakolaisena: Salassapidon ehto = *) + Pakolaisen tai läheisen asema vaarantuu → JulkL 24.1 § 24 k</p>	<p>- Rikosrekisteri, sakkorekisteri, oikeushallinnon rekisterit: Ehdottomasti salassa pidettäviä - Tuomittua, vangittua ja muutoin vapautensa menettänyttä koskevat asiakirjat ja tiedot: Salassapidon ehto = *) + henkilön toimeentulo, yhteiskuntaan sopeutuminen tai turvallisuuden vaarantuu → JulkL 24.1 § 28 k</p>	<p>- Anonyymia todistamista koskevat asiakirjat → JulkL 24.1 § 31a k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>
	<p>- Liike- ja ammattisalaisuudet: Ehdottomasti salassa pidettäviä - Näihin verrannolliset seikat: Salassapidon ehto = **) + taloudellinen vahinko (yksityiset ja julkisyhteisöt), kilpailuaseman heikkeneminen (julkisyhteisöt). **) → JulkL 24.1 § 17 k (julkisyhteisöt) → JulkL 24.1 § 20 k (yksityiset elinkeinoharjoittajat)</p> <p>20 K = Ei salassa pidettävää jos yleisölle tarpeellista tietoa (kuluttajien terveys, ympäristö, haittaa kärsivien oikeudet, elinkeinoharjoittajan velvollisuuksien laiminlyönti)</p>	<p>- Kaikki terveydentilaa ja terveydenhuollosta saatuja palveluita koskevat tiedot - Seksuaalisuus - Sosiaalishallinnon asiakkuus ja tukitoimet - Työhallinnon asiakkuus ja tukitoimet → JulkL 24.1 § 25 k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>	<p>* *) Salassapito-olettama! Salassa pidettävää, mikäli ei ole ilmeistä, ettei haittaa tai vahinkoa aiheudu tai muu vahinkoedellytyslausekkeen tilanne toteudu.</p>	<p>- Rikoksen uhrin pyyntö saada tieto rikoksen tekijän vapauttamisesta → JulkL 24.1 § 31b k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>
			<p>* *) Julkisuusolettama! Salassa pidettävää, jos tiedon antaminen aiheuttaa haittaa tai vahinkoa tai muu vahinkoedellytyslausekkeen tilanne</p>	<p>- Poliittinen vakaumus, paitsi jos henkilö toimii poliittisessa tai muussa luottamustehtävässä - Yksityiselämässä esittämät mielipiteet - Elintavat - Osallistuminen yhdistystoimintaan - Vapaa-ajan harrastukset - Perhe-elämä - Muut näihin verrattavat henkilökohtaiset olot → JulkL 24.1 § 32 k Salassapito: Tiedot ehdottomasti salassa pidettäviä</p>